

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS ACHAREI • MAAMAR 3

ביאור הדברים בענין לטהר תטהרו

Explicación de «Para
purificarlos... serán purificados»

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likkutei-torah/acharei/3/

1 ביאור הדברים בענין לטהר תטהרו. הנה חיי צער תחיה היינו מהתבוננות מגדולת א"ס [אין סוף] ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'

Explicación de los asuntos relacionados con “para purificar... serán purificados”. Ahora bien, “vivirás una vida de aflicción”: esto se debe a la contemplación de la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, que es tal como Su nombre indica: no tiene fin, etc.

ממילא יחיה חיי צער על מה שרחוק מאור פניו ית' ותהיה זאת נחמתו אשריך וטוב לך בעוה"ז [בעולם הזה] ע"י עסק התורה שהיא חכמתו ושם התלבשות אור א"ס [אין סוף] ממש בחכמה

Por consiguiente, vivirá una vida de aflicción por estar lejos de la luz de Su semblante, bendito sea. Y esta será su consolación: “dichoso eres, y bien te irá” en este mundo, mediante su dedicación a la Torá, que es Su sabiduría; y allí está investida la Luz Infinita misma (Or Ein Sof) en Jojmá (sabiduría).

ונמצא מתלבש גם הוא בלבושו של הקב"ה [הקדוש ברוך הוא] ונעשה יחוד א"ס [אין סוף] בנפשו, וזהו יחוד קב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתו וכמבואר בזהר בענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שהמלאכים מכסים היחוד בגדפין

Resulta que él también se viste con la vestimenta del Santo, bendito sea, y en su alma se produce la unión del Infinito. Y esta es la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (Presencia Divina), como se explica en el Zohar acerca de la unión de Zeir Anpín y Nukvá: los ángeles cubren la unión con sus alas

(והובא בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הקדישים פ"א. ועיי' בע"ח [בעץ חיים] שער הארת המוחין פ"ב [פרק ב'] ועיי' מזה ג"כ במק"מ [במקדש מלך] סוף חלק א' בהשמטות ד"ה בראשית).

(Esto se cita en Pri Etz Chaim, Sha'ar HaKaddishim, capítulo 1; véase también Etz Chaim, Sha'ar Haaras HaMochin, capítulo 2; y véase asimismo sobre este tema Mikdash Melech, al final de la Parte I, en las Hashmatos, [sobre el pasaje] que comienza “Bereshis”).

וכיסוי זה הוא נמשך מבחי' או"א [אבא ואימא] כו' דהיינו שנמשך מקיף אחד לשניהם לצורך היחוד וכך

Y esta cobertura se extiende desde el nivel de Aba e Ima, etc.; es decir, se extiende un makif (luz circundante) para ambos, en aras de la unión. Y así

הוא בעסק התורה נמשך מקיף עליון שמקיף גם את נפשו להתכלל בבחי' אור א"ס [אין סוף] בבחי' יחוד ע"י מקיף א' הכולל ב' הבחי'.

ocurre también al dedicarse a la Torá: se extiende una luz circundante suprema, que rodea también su alma, para que se incluya en el nivel de la Luz Infinita, en un estado de unión, mediante una sola luz circundante que abarca ambos niveles.

2 ועתה נבוא לביאור לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיור איתא בזהר שהי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] נקי' לפעמים ג"כ בשם לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיור.

Ahora pasaremos a explicar «Su vestidura es blanca como la nieve». En el Zóhar se afirma que los trece tikunim de la barba (tikunei dikná) reciben a veces también el nombre de «Su vestidura es blanca como la nieve».

אך האמת הוא שעיקר הלבוש הוא החשמל ולא החשמל המפסיק בין אצילות לבי"ע [לבריאה יצירה עשה] כי זהו מחיצוניות בינה והוא בנוגה שמבחי' שבה"כ [שבירת הכלים]

Pero la verdad es que la vestidura principal es el Jashmal, y no el Jashmal que separa entre Atzilut y Beriá, Yetzirá y Asiá, pues este proviene de la dimensión exterior (jitzoniut) de Biná (entendimiento) y está en Nogá, que procede del nivel de la ruptura de las vasijas (shevirat hakeilim);

אלא הוא החשמל עליון המקיף כל האצילות דהיינו שהתלבשות גבורה דעתיק במו"ס [במוחא סתימאה] הוא ע"י [עתיק יומין] מקיף זה

sino que es el Jashmal supremo que circunda todo Atzilut. Es decir, la investidura de la Guevurá de Atik en Mojá Stimá (el cerebro oculto) se realiza por medio de esta [luz] circundante (makif).

(בלקוטי הש"ס [הששה סדרים] מהאריז"ל [מהארי"י זכרוננו לברכה] דט"ז ד"ה לכי ומעטי איתא וז"ל [וזה לשוננו] כי יש מסך בין עולם לעולם כוי ויש בין הא"ק [האדם קדמון] לאצילות מסך וכן בין האצילות לבריאה כוי וכל המסכים נקי' מקיפים עכ"ל [עד כאן לשוננו],

(En Likkutei HaShas del Arizal, de bendita memoria, folio 16, [en el pasaje] que comienza «Ve y disminuye», se afirma, y estas son sus palabras: «Pues hay una pantalla entre un mundo y el siguiente, etc.; y entre Adam Kadmon y Atzilut hay una pantalla, y asimismo entre Atzilut y Beriá, etc.; y todas las pantallas se llaman makifim (luces circundantes)». Fin de la cita.

והנה הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ אמור דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] גבי כשמן הטוב על הראש כתב שגם כתר אריך נחשב מעולם א"ס [אין סוף] כו' ועיקרו של אצילות מתחיל ממו"ס [ממוחא סתימאה] שהיא חכמה דאריך עכ"ל [עד כאן לשונו] וא"כ [ואם כן] ענין התלבשות גבורה דעתיק במו"ס [במוחא סתימאה]

Ahora bien, el Ramaz, al comienzo de Parshat Emor, folio 88, final de la cara b, sobre «Como el buen aceite sobre la cabeza», escribió que incluso el Kéter de Arij [Anpín] se considera [parte] del mundo del Infinito (Ein Sof), etc., y que Atzilut propiamente dicho comienza en Mojá Stimá, que es la Jojmá de Arij [Anpín]. Fin de la cita. Si es así, el asunto de la investidura de la Guevurá de Atik en Mojá Stimá

הוא ענין ההמשכה מאור א"ס [אין סוף] בראשית האצילות וע"כ [ועל כן] התלבשות זו הוא ע"י מקיף זה ומסך הנ"ל ואפשר שזהו ג"כ ענין קרומא דאורא כו' ע' [עיינן] בע"ח [בעץ חיים] שער א"א [אריך אנפין] פ"ז [פרק ז'] שזהו ענין רקיע המבדיל בין מים למים

es el asunto de la atracción desde la Luz Infinita (Or Ein Sof) al comienzo de Atzilut; por eso, esta investidura se realiza mediante esta luz circundante y la pantalla mencionada anteriormente. Y quizá esto también corresponda al «membrana de aire» (kruma de'avira), etc.; véase Etz Chaim, Sha'ar Arij Anpín, capítulo 7, donde se explica que esto corresponde al «firmamento que separa entre agua y agua».

ומזה יובן ג"כ ענין סלסלה ותרוממך שנתבאר לעיל דענין ההתרוממות הוא מבחי' לבושי' [לבושין] / לבושים] כתלג לבחי' ומדרגת שער רישי' [רישיה] כו' והיינו כי שער רישי' [רישיה] הוא מבחי' כתר אריך שהוא מעולם א"ס [אין סוף] שלמעלה מהמסך ומהאצילות כו').

De esto también se comprenderá el asunto de «Salseleha (aprécíala) y ella te elevará», explicado anteriormente: la elevación va del nivel de «Su vestidura es como la nieve» al nivel y grado de «el cabello de Su cabeza», etc. Es decir, «el cabello de Su cabeza» proviene del nivel de Kéter de Arij [Anpín], que pertenece al mundo del Infinito, por encima de la pantalla y por encima de Atzilut, etc.)

ועי' [ועל זה] נאמר לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיוור כמו שלג שתחלת הווייתו ממים ונקפא ונעשה שלג ואח"כ [ואחר כך] חוזר ונפשר ונמס והיה למים וזהו חכמה בראש חכמה בסוף, והוא ע"ד [על דרך] משל

Y acerca de esto se dice: «Su vestidura es blanca como la nieve»: como la nieve, que primero se forma a partir del agua, se congela y se convierte en nieve, y después se descongela, se derrite y vuelve a ser agua. Y esto es «sabiduría al comienzo, sabiduría al final». Y es a modo de parábola (mashal),

כמו משלי שלמה או כמו שהרב מסביר שכל להתלמיד ע"פ משל שכשעומד התלמיד על כוונת רבו במשל זה ומבין השכל עצמו

como las parábolas de Shlomó (Mishlé), o como cuando un maestro explica una idea al alumno mediante una parábola: cuando el alumno capta la intención de su maestro en esa parábola y comprende la idea misma,

הנה נעשה אצלו ג"כ בחינת חכמה כמו שהיה אצל רבו החכמה מתחלה רק שבאמצע נגלד ונקרש לפי שהחכמה לא היתה נתפסת בשכל התלמיד כמות שהי' א בעצמה בשכל הרב

entonces también en él se convierte en el nivel de Jojmá (sabiduría), tal como la sabiduría estaba al principio en su maestro; solo que, en el medio, se había encostrado y congelado, porque la sabiduría no podía ser captada por la mente del alumno tal como es en sí misma en la mente del maestro,

רק ע"י משל, וכך הוא בחי' לבוש עליון הוא בבחי' שלג שנגלד ונקרש עצמיות החכמה לבלתי הגלות נגלות כמות

sino únicamente mediante una parábola. Y así, el nivel del vestido supremo se encuentra en el estado de nieve: la esencia misma de la sabiduría se encostró y congeló para no revelarse abiertamente tal como

שהיא בעצמה רק אח"כ [אחר כך] חוזר ונמס והיה למים בחי' חכמה אצל הנבראים ועל ענין זה נאמר משליך קרחו כפתים כו'

es en sí misma; solo que después vuelve a derretirse y se convierte en agua, el nivel de Jojmá para los seres creados. Y sobre este asunto se dice: “Arroja Su hielo como migajas”, etc.,

ישב רוחו יזלו מים מגיד דבריו ליעקב שלהיות מגיד דבריו ליעקב שהוא מבחי' יזלו מים נעשה ע"י הקרח שנגלד ונקרש כעין הקרח וכך הוא בענין השלג,

“Hace soplar Su viento, fluyen las aguas”; “Declara Sus palabras a Yaakov”. Es decir, “Declara Sus palabras a Yaakov”, que corresponde al nivel de “fluyen las aguas”, llega a producirse por medio del hielo, que se encostró y congeló, como el hielo. Y así sucede con la nieve,

אלא שהשלג הוא בהתחלקות טיפין טיפין כי להיות יורד ההשפעה מוכרח להיות ע"י התחלקות וכמו שנודע מגבורות גשמים שיורדים ע"י התחלקות שאל"כ [שאם לא כן] היו מבול ח"ו [חס ושלום],

solo que la nieve está dividida en gotas, una tras otra; pues, para que la influencia descienda, es necesario que lo haga mediante una división, como se sabe de las “fuerzas de las lluvias” (guevurot geshamim), que caen divididas, pues de lo contrario serían un diluvio, D'os libre.

וגם י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] נקי בחי' לבושים על דרך זה שההארה היורדת דרך השערות שהם חלולים
También los trece tikunei hadikná se denominan el nivel de vestidos en este sentido: [en cuanto a] la luminosidad que desciende a través de los cabellos, que son huecos,

הנה השערות הם בחי' לבושים והן בכחי' פירוד והתחלקות בכחי' שלג ונקי חיוור ששרש ההשפעה עצמה היא בחי' חסד

los cabellos son el nivel de vestidos y se encuentran en un estado de separación y división, como la nieve; y se los llama “blancos”, porque la raíz misma de la influencia es el nivel de Jésed (bondad).

(וגם השלג יש בו תוקף הלבנונית יותר מבחי' עמר נקא וכמ"ש במ"א ע"פ הנותן שלג כצמר). ומים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך (אלא שיורדים בכחי' צמצום והתחלקות ההשפעה לפירורים):

(Y también la nieve posee una intensidad de blancura mayor que el nivel de la “lana limpia”, como se explica en otro lugar sobre [el versículo] “Él da nieve como lana”). Y [esto es] agua que desciende de un lugar elevado a uno bajo (solo que desciende en un estado de contracción y de división del flujo en fragmentos).

3 ב והנה מבחי' לבושיה כתלג חיוור נמשך בחי' שער רישיה כעמר נקא אלו הן פרטי ההלכות שבגשמיות

2. Ahora bien, del nivel de “Su vestidura es blanca como la nieve” se desprende el nivel de “el cabello de Su cabeza es como lana limpia”: estas son las leyes particulares relativas a las cosas físicas,

כמו כל מסכת יומא שכל הרעש של הכה"ג [הכהן גדול] שהוא פורש משאר העם ונכנס לפני ולפנים והיה como todo el tratado Yoma, donde toda la conmoción en torno al Kohen Gadol (Sumo Sacerdote) consiste en que se aparta del resto del pueblo y entra en el Santuario más recóndito; y esto ocurría רק פעם א' בשנה והי' [והיה] צריך חמש טבילות ועשרה קידושין וכל העבודה הוא שמזה מדם הפר ומדם השעיר באצבע אחת למעלה ושבע למטה ומונה אחת ואחת כו'.

solo una vez al año, y necesitaba cinco inmersiones y diez santificaciones; y todo el servicio consiste en que rocía con el dedo la sangre del toro y la sangre del macho cabrío: una vez hacia arriba y siete hacia abajo, y cuenta "una, y una", etc.

4 והנה כח זה שיש בגשמיות דם הפר והשעיר להיות נוגע להמשכת אור א"ס [אין סוף] ב"ה הוא דרך בחי' שערות

Ahora bien, esta fuerza que tiene la sangre física del toro y del macho cabrío para incidir en la atracción de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, opera mediante el nivel de los cabellos,

שהם המשכות מצומצמות שהשערה היא המשכה להיות גילוי אור א"ס [אין סוף] למטה ג"כ אך היינו דוקא ע"י ביטול ומס"נ [ומסירות נפש].

que son atracciones contraídas; pues un cabello es una atracción que permite que la Luz Infinita también se revele abajo. Sin embargo, esto ocurre específicamente mediante la autoanulación (bitul) y el autosacrificio (mesirut néfesh).

5 ועל דרך זה היה לימוד תנאים ואמוראים וכל עסק רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] היה בנגלה כ"ד קושיות וכ"ד פירוקים

Y así era el estudio de los Tana'im y los Amorá'im; toda la ocupación de Rabí Shimón bar Yojái consistía en la Torá revelada: veinticuatro preguntas y veinticuatro respuestas.

וגם בכל פרק מפרקי המסכתות שבש"ס [שבששה סדרים] נזכר ר"ש [רבי שמעון] ואפילו בכלים ובנגעים ועוקצין והי' [והיה] פטור מתפלה לפי שכל עסק תורתו היה עד"י [על דרך זה] וכמ"ש ודברי אשר שמתו בפ"ך.

Además, en cada capítulo de los tratados del Shas se menciona a Rabí Shimón, incluso en Keilim, Nega'im y Uktzin. Y estaba exento de la plegaria, porque toda su ocupación con la Torá era de esta manera, como está escrito: "Y Mis palabras, que he puesto en tu boca".

אך אין כח זה אלא בתורה עצמה, אבל המצות הן מצות המלך שהוא ביטול היש לאין שיהיה יש ויהיה בטל ומלי [ומלכות] נקי בשם לבוש כמ"ש ה' מלך גאות לבש שלהיות בחי' מלי [מלכות]

Pero esta capacidad existe únicamente en la Torá misma. Las mitzvot, en cambio, son los mandamientos del Rey, que consisten en la anulación del yesh (algo) ante el áyin (nada): que haya un yesh y que, aun así, esté anulado. Y Maljut (soberanía) recibe el nombre de "vestidura", como está escrito: "Havaíá reina; está vestido de majestad". Pues, para que exista el nivel de Maljut:

ועל מי מולך הלא כל עצמיות הנבראים וחיותם הוא מבחי' מלי [מלכות] ואיך שייך לשון מלוכה,

¿sobre quién reina? Ciertamente, toda la esencia de los seres creados y su fuerza vital provienen del nivel de Maljut; entonces, ¿cómo puede aplicarse el término "reinado"?

אלא כל ענין מלי [מלכות] הוא למעלה רק בחי' לבוש שנעשה לבוש והסתר להיות בחי' מלי [מלכות] וכמ"ש

Más bien, todo el concepto de Maljut en lo Alto no es sino el nivel de una vestidura: se convierte en vestidura y ocultamiento, para que exista el nivel de Maljut. Como está escrito:

כי שמש ומגן ה' אלקים שבחי' אלקים הוא בחי' המלי [המלכות] היא בחי' מגן שהיא בחי' לבוש

"Pues Havaíá Elokim es un sol y un escudo": el nivel de Elokim es el nivel de Maljut; es el nivel de un "escudo", que es el nivel de una vestidura.

(ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי מענין יפתי וע' [ועיין] סד"ה ועשית בגדי קדש ובד"ה יביאו לבוש מלכות)

(Y véase lo escrito en el discurso que comienza "Mi paloma, en las hendiduras", acerca de "mi hermosa"; véase también el final del discurso que comienza "Harás vestiduras sagradas", y el discurso que comienza "Que traigan vestiduras reales".)

רק בשרש העליון המצות הם גבוהים יותר שהמצות הן מבחי' גולגלתא ותורה היא בחי' מוחא,

Sin embargo, en su raíz suprema las mitzvot son más elevadas, pues provienen del nivel de Gulgulta (el cráneo), mientras que la Torá es el nivel de Moja (el cerebro).

אלא שלפי שהמצות הם גבוהים יותר אינם יכולים להיות בבחי' התגלות כ"א [כי אם] בבחי' לבוש שהוא בחי' חיצוניות ומקיף,

Pero, como las mitzvot son más elevadas, no pueden estar en un estado de revelación, sino únicamente en el estado de una vestimenta, que es el nivel de la dimensión exterior (jitzoniut) y de una luz circundante (makif).

אבל התורה שהיא בחי' מוחא נעשית בחי' מזון ותורתך בתוך מעי (ועי' באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיוהי ועמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית מענין מזון ולבוש כו').

Pero la Torá, que es el nivel de Mocha, se convierte en el nivel de alimento: “Y Tu Torá está dentro de mis entrañas”. (Y véase Igueret HaKodesh, [la epístola] que comienza “Él y Sus fuerzas vitales”; y véase lo escrito en el discurso que comienza “Un salmo, un cántico para la inauguración de la Casa”, acerca del tema del alimento y la vestimenta, etc.)

והנה כדי להיות המשכת המצות למטה הוא רק כמו כן בבחי' שערות ושער רישיה כעמר נקא שע"י נמשך למטה בכח"ג [בכהן גדול] כמו בסדר עבודת יוהכ"פ [יום הכפורים] הנ"ל

Ahora bien, para que las mitzvot desciendan abajo, también esto ocurre únicamente mediante el nivel de los cabellos: “el cabello de Su cabeza es como lana limpia”, por medio de lo cual descienden abajo a través del Kohen Gadol, como en el orden del servicio de Yom Kipur mencionado antes.

וגם זה הוא ע"י ביטול כי כה"ג [כהן גדול] נק' כהנא רבה בחי' ביטול רק לפי שזה הביטול הוא ביטול היש לכן תלוי בזמן ובמקום בקדשי קדשים דוקא,

Y esto también ocurre mediante la autoanulación (bitul), pues el Kohen Gadol es llamado Kahana Rabba (“el gran sacerdote”), el nivel de bitul. Sin embargo, como este bitul es la anulación del yesh, depende del tiempo y del lugar: específicamente, en el Santo de los Santos.

אבל התורה אע"פ [אף על פי] שהוא איש זר ולומד בלילה דלאו זמן הקרבה היא אעפ"כ [אף על פי כן] מעלה עליו הכתוב כאלו הקריב בזמנו ובמועדו.

Pero, en el caso de la Torá, aunque se trate de un hombre que no es kohen y estudia de noche, cuando no es el momento de ofrecer sacrificios, no obstante, la Escritura lo considera como si hubiera ofrecido [el sacrificio] en su debido tiempo y en su fecha señalada.

לפי שהתורה היא בבחי' אין ממש והיינו לפי שעיקר לימוד התורה ברעותא דליבא תליא מילתא שיהיה בטל במחשבתו ודבורו וזה יכול להיות בעסקו בתורה,

Pues la Torá está en el nivel de verdadero ayin. Es decir, esto se debe a que la esencia del estudio de la Torá depende del “deseo del corazón”: que él esté anulado en su pensamiento y en su habla; y esto puede ocurrir cuando se ocupa del estudio de la Torá.

אבל במצוה בעשיי [בעשייה] גשמית עיי הגוף העושה אין זה ביטול ממש רק ביטול היש לאין

Pero en una mitzvá realizada mediante una acción física, por medio del cuerpo que la lleva a cabo, no hay un bitul verdadero, sino únicamente la anulación del yesh ante el ayin,

שהוא עושה ומקיים מצות המלך שזהו בחי עבד שהוא נפרד משא"כ עסק התורה הוא בבחי בן, וזהו אם כבנים אם כעבדים כו'.

pues él cumple y lleva a cabo el mandamiento del Rey; este es el nivel del siervo, que está separado. En cambio, ocuparse de la Torá corresponde al nivel del hijo. Y esto es: "ya sea como hijos, ya sea como siervos", etc.

אך הנה זה לעומת זה עשה האלקים וכל סטרא דקליפה הוא רק בחי יש הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם וכבוד חכמים ינחלו.

Pero «D'os ha hecho lo uno opuesto a lo otro», y todo el ámbito de la kelipá (la cáscara) es solamente el nivel de yesh: «La envidia, la lujuria y el honor sacan al hombre del mundo». Y «los sabios heredarán el honor».

שמי שהוא בבחי חכמה כח מ"ה [מה] אין הכבוד עושה אותו יש ולכן מפני שיבה תקום וכן ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד כו',

Pues para quien se encuentra en el nivel de Jojmá, koaj má, el honor no lo convierte en yesh. Por eso: «Ante las canas te pondrás de pie»; y asimismo: «Harás vestimentas sagradas para tu hermano Aarón, para honor», etc.

משא"כ מי שאינו בבחי כח מ"ה [מה] יכול להיות נמשך לבו אחר הכבוד ונעשה יש וגם רוח.

En cambio, quien no se encuentra en el nivel de koaj má puede dejar que su corazón sea atraído por el honor, y se convierte en yesh y de espíritu altivo.

וזהו עיקר עיי [על זה] שמחשיב א"ע [את עצמו] ליש דקרו ליי אלקא דאלהא ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מי שיש בו גסות הרוח כו'.

Y esta es la esencia de la idolatría: que se considere a sí mismo un yesh, [aunque] a Él lo llamen «el D'os de los dioses». Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: «Quien tiene altivez de espíritu», etc.

6 והנה כמו שבקדושה יש ב' בחי' תורה ומצות שהן פנימיות וחיצוניות כנ"ל כך ג"כ לעומת זה יש ב' דברים חיצוניות ופנימית חיצונית

Ahora bien, así como en la santidad hay dos niveles —la Torá y las mitzvot—, que son la dimensión interior (pnimiut) y la dimensión exterior (jitzoniut), como se mencionó arriba, así también, frente a ellas, hay dos aspectos: uno exterior y otro interior. Lo exterior

היינו גסות בבחי' לבושים ומקיפים, ופנימית היינו תאוות זולל וסובא והכל הוא בנוגה שחיצונית שלה רע ופנימית טוב ולפעמים עולה הכל ונכלל בטוב, ולפעמים להפך כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פ"ז [פרק ז'].

es la altivez, en el modo de vestiduras y de luces circundantes (makifim); y lo interior es el deseo físico, como el del “glotón y borracho”. Todo esto pertenece a noga, cuya parte exterior es mala y cuya parte interior es buena; a veces todo ello asciende y queda incluido en el bien, y otras veces sucede lo contrario, como se explica en Sefer Shel Beinonim, capítulo 7.

7 והנה בחי' הפנימית יכולים להפך בעצמם מרע לטוב כמו איש אשר בסובאי יין וזוללי בשר אם למחר מתפלל בכח האכילה הרי הרע עצמו מתהפך לטוב ונעשה מרע טוב,

Ahora bien, el nivel interior puede transformarse por sí mismo de mal en bien. Por ejemplo, un hombre que está entre “los que se embriagan con vino y los que comen carne en exceso”: si al día siguiente reza con la fuerza que le dio la comida, el mal mismo se transforma en bien, y de mal se vuelve bien.

אבל החיצוניות ולבושיי [ולבושין / ולבושים] אינו נעשה מהם דבר טוב שיוכל לקבל הכבוד להיות נתפס בתוכו שלא יהיה יש.

Pero de la dimensión exterior y sus vestimentas no se produce nada bueno, de modo que él pueda recibir el honor y que este quede contenido en su interior sin que se vuelva un yesh.

8 ולכן כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם עליכם דוקא מה שהוא בחינת מקיף יכפר יקנח ויעביר לגמרי ואת רוח הטומאה אעביר כי תעביר ממשלת זדון.

Por lo tanto: “Pues en este día expiará por ustedes (aleichem), para purificarlos”: aleichem, “sobre ustedes”, específicamente; aquello que está en el nivel de una [luz] circundante (makif), “expiará”: la borrará y la eliminará por completo. “Y quitaré el espíritu de impureza”; “pues Tú quitarás el dominio de la arrogancia”.

אבל מכל חטאתיכם פנימית שבכם לפני הוי' תטהרו בעצמיכם והיינו לפני הוי' דהיינו ממעמקים קראתיך הוי' כאדם הקורא לחבירו שיבא

Pero “de todos sus pecados”, el [pecado] interior que está dentro de ustedes: “ante Havaíá serán purificados”, en ustedes mismos. Es decir, “ante Havaíá” significa “Desde las profundidades te llamo, Havaíá”, como una persona que llama a su compañero para que venga

אצלו כך קוראין וממשיכים בחי' הוי' ע"י ממעמקים עומקא דליבא שצועק הלב בקרבו והיא בחינת א"ס [אין סוף] שבנפשו שע"י מעורר בחי' א"ס [אין סוף] שממעמקים למעלה משם הוי'.

a él: así, uno llama y atrae hacia abajo el nivel de Havaíá mediante “desde las profundidades”, la profundidad del corazón (umka deliba), donde el corazón clama dentro de él. Y este es el nivel del Infinito (Ein Sof) que está en su alma, mediante el cual despierta el nivel del Infinito de “desde las profundidades”, que está por encima del Nombre Havaíá.

9 והיינו דוקא ביום הזה הוא יוהכ"פ [יום הכפורים] עליית המלי' [המלכות] להיות פכ"פ [פנים בפנים] שהמלי' [שהמלכות] היא מקור הנבראים ומחיה אותם

Y esto es específicamente “en este día”, que es Yom Kipur: el ascenso de Maljut para estar cara a cara. Pues Maljut es la fuente de los seres creados y les da vida,

ועתה היא עולה לקבל פנים עליונים דא"ס [דאין סוף] את פניך הוי' אבקש, ולכן אין עולים לתורה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] רק ששה לפי שהמלי' [שהמלכות] שהיא בחי' שביעית עלתה למעלה.

y ahora asciende para recibir el rostro supremo del Infinito (Ein Sof): “Tu rostro, Havaíá, buscaré”. Por eso, en Yom Kipur solo seis son llamados a la Torá, porque Maljut, que es el séptimo nivel, ha ascendido por encima.

(ועיין בפ"י לפני הוי' בזהר ח"ג [חלק ג'] ס"ז א' וע"פ פ"י המק"מ [המקדש מלך] שם בשם הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] מובן כמשנ"ת [כמו שנתבאר] כאן דלפני היינו למעלה יותר כו', אכן בזהר תרומה דק"ע ע"ב פ"י כי מלפני הוא בחי' שלמעלה משם הויה

(Y véase la explicación de “ante Havaíá” en el Zohar, parte III, 67a; según la explicación del Mikdash Melej allí, en nombre de Rabí Jaim Vital, se entiende como se explicó aquí: que “ante” significa más alto, etc. Sin embargo, en el Zohar sobre Terumá, 170b, se explica que “de antes” (milifnei) es el nivel que está por encima del Nombre Havaíá,

אבל לפני היינו בחיי מלכות שהיא בחינת שקודם לשם הויה מלמטה למעלה, וגם לפי שהוא אין סתירה למשי"כ [למה שכתוב] דהוא בחי' ממעמקים שלמעלה משם הוי' כי הנה יוהכ"פ [יום הכפורים] הוא עליי' [עלייה] המלי' [המלכות] בעתיק.

mientras que “ante” (lifnei) es el nivel de Maljut, que precede al Nombre Havaíá al contar de abajo hacia arriba. Sin embargo, aun según esa explicación no hay contradicción con lo escrito, que se trata del nivel de “desde las profundidades”, que está por encima del Nombre Havaíá; pues Yom Kipur es el ascenso de Maljut a Atik.

א"כ [אם כן] ב' הפי' עולים בקנה אחד שהבחי' מלי' [מלכות] שהיא לפני שם הוי' ממטה למעלה עולה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] לבחי' א"ס [אין סוף] שלמעלה משם הוי' ולכן עי"ז תטהרו גם אתם והיינו כמ"ש בזהר תצוה דקפ"ה ע"ב ע"פ כי ביום הזה יכפר.

Si es así, las dos explicaciones concuerdan: el nivel de Maljut, que está “ante” el Nombre Havaíá al contar de abajo hacia arriba, asciende en Yom Kipur al nivel del Infinito, que está por encima del Nombre Havaíá; y por eso, gracias a esto, ustedes también “serán purificados”. Y esto es como está escrito en el Zohar sobre Tetzavé, 185b, acerca de [el versículo] “Pues en este día expiará”:

יכפר ביום הזה וינקי ליה בקדמיתא וכל דא עליכם ופי' במק"מ [במקדש מלך] תחלה יתוקן מדת המלי' [המלכות] שנקי' היום הזה ואח"כ [ואחר כך] ישראל והיינו שע"י עליי' [עלייה] המלי' [המלכות] בא"ס [באין סוף] עי"ז יתוקנו כל הפגמים כי אנת הוא שלימותא דכולהו)

“Expiará en este día y lo limpiará primero, y todo esto es ‘por ustedes’”. Y el Mikdash Melej explica: primero se rectifica el atributo de Maljut, que es llamado “este día”, y después, Israel. Es decir, mediante el ascenso de Maljut al Infinito, se rectifican todas las imperfecciones, pues “Tú eres la perfección de todos”).

(ועיין עוד ע"פ כי ביום הזה כו' בזהר ויקרא ט"ו ב' ובפ' אחרי ס"ב ב' ס"ד א' ובפ' אמור דק"ב האזינו דר"צ סע"ב [סוף עמוד ב]):

(Y véase también acerca de [el versículo] “Pues en este día”, etc., en el Zohar sobre Vayikrá, 15b; y en la parashá de Ajarei, 62b [y] 64a; y en la parashá de Emor, folio 102; [y en] Haazinu, al final de 290b.)

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/acharei/3/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak